

Gostery, 05.02.2024 r.

wraz z mieszkańcami wsi

Gostery i Tyszki Nadbory

Gmina Czerwin, 07 – 407

Generalna Dyrekcja Dróg i Autostrad

Oddział Białystok

ul. Zwycięstwa 2, 15-703 Białystok

PETYCJA

Zwracamy się z prośbą o przeprowadzenie kontroli, wykonanie przeglądu ekologicznego a w szczególności o jak najszybsze rozpoczęcie pomiaru emisji hałasu pochodzącego z przebiegającej pomiędzy naszymi miejscowościami drogi ekspresowej S 61 – Via Baltica. Równocześnie o rozpoczęcie budowy ochron przeciw hałasowi .

Tak zwany węzeł Śniadowo nie został zabezpieczony akustycznie pomimo znajdującej się w bliskiej odległości zabudowy wsi Gostery i Tyszki Nadbory. Odwołujemy się do Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. **Prawo ochrony środowiska, do Rozporządzenie Ministra Środowiska** z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dn. 08.10.2012 r., poz.1109, **Konstytucji RP oraz dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z 25.06.2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku.**

Niestety w chwili obecnej mieszkańcy wsi Gostery i Tyszki Nadbory znaleźli się w sytuacji, w której są zmuszeni do przypomnienia instytucjom państwowym, że łamane jest prawo obywatela o którym mówi art. 112 Prawo ochrony środowiska, zgodnie z którym ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie lub zmniejszanie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Zacząć trzeba od najwyższego prawa Rzeczypospolitej Polskiej, czyli Konstytucji RP. W myśl art. 68 ust. 1 i 4 każdy ma prawo do ochrony zdrowia, a władze publiczne są obowiązane do zapobiegania negatywnym dla zdrowia skutkom degradacji środowiska. Ogólnie rzecz biorąc, ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych (art. 74 ust. 2 Konstytucji RP). Wynika z tego że w art. 68 ust. 4 dobrem chronionym jest zdrowie ludzkie zaś środowisko

powinno podlegać ochronie jako istotny, najważniejszy, element wpływający na zdrowie i życie ludzkie. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z dn. 08.10.2012 r., poz.1109) ustaliło normy i dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu. W naszym przypadku hałasu drogowego, który wytwarzany jest przez pojazdy poruszające się po drodze S 61 a na który składają się dźwięki wytwarzane przez:

- silniki pojazdów,
- karoserię pojazdów i opływające ją powietrze,
- opony stykające się z nawierzchnią drogi,
- sygnały dźwiękowe używane przez pojazdy.

Należy zwrócić też uwagę na zanieczyszczenie powietrza poprzez wydobywające się z samochodów spaliny, cząsteczki gumy ze startych opon oraz kurz ze startej powierzchni drogi.

Pierwszy odcinek drogi ekspresowej S61, tak zwany węzeł **ŚNIADOWO – ŁOMŻA POŁUDNIE** został otwarty w dniu 14 lipca 2021 r. (uroczyste z obecnością Pana Prezydenta Andrzeja Dudy ze świtą – nie dopuszczono mieszkańców).

Cztery miesiące temu, w dniu 13 października 2023 r., w gorącej przedwyborczej z obecnością Pana Ministra Infrastruktury Andrzeja Adamczyka dokonano uroczystego otwarcia kolejnego odcinka drogi **S 61 PODBORZE – ŚNIADOWO**, części drogi ekspresowej Via Baltica, łączącej się w naszych miejscowościach z odcinkiem drogi **S 61, ŚNIADOWO – ŁOMŻA POŁUDNIE**. od tego momentu mieszkańcy miejscowości: **GOSTERY i TYSZKI NADBORY** cierpią z powodu hałasu o bardzo dużym natężeniu. Są nim przerażeni i czują się oszukani przez projektantów i wykonawców drogi ekspresowej, na którą długo czekali.

Pomiary hałasu, dokonywane przez mieszkańców koncesjonowanym urządzeniem firmy Environmental Meter, wykazują przekroczenie dopuszczalnej normy średnio o 8,2 dB w ciągu dnia, natomiast w nocy o 10,7 dB. Znaczne przekroczenia normy nawet o kilkanaście decybeli nasilają się zwłaszcza podczas często wiejących wiatrów z kierunku południowo – zachodniego. Obecnie natężenie ruchu na otwartym odcinku S 61 wynosi od kilku do kilkunastu tysięcy samochodów na dobę. Po otwarciu następnego odcinka **ŁOMŻA - KOLNO** - mostu na rzece Narew, przewiduje się, że natężenie ruchu zwiększy się co najmniej kilkunastokrotnie a zwłaszcza samochodów ciężarowych, tirów. Hałas wzrośnie niewyobrażalnie. (Przykładowe, wrywkowe odczyty archiwizowane fotograficznie w załączeniu do pisma).

W chwili obecnej, w krótkiej perspektywie hałas drogowy jest dla nas uciążliwością, czasem drobną, ale czasem powodującą, że codzienne życie staje się udręką, ponieważ uniemożliwia on odpoczynek, sen, naukę, pracę bądź normalne korzystanie z przydomowego ogródków i obejść gospodarskich, natomiast w dłuższej – może być on „cichym” zabójcą, który powoli doprowadzi człowieka do śmierci w wyniku np. chorób serca. Dowodzą tego prowadzone od

wielu lat badania w zakresie wpływu hałasu na organizm człowieka, a także oparte na tych badaniach zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia.

Nawierzchnia wykonanej drogi jest bardzo głośna, betonowo - cementowa, pomimo zapisów w decyzji uwarunkowań środowiskowych o konieczności wykonania drogi z materiału gwarantującego niski poziom emisji hałasu. Samochody jadące po S 61, generują dodatkowo wielki hałas przejeżdżając przez wiadukt i przekraczając znacznie dozwoloną prędkość 120 km/godz. , co stanowi też utrudnienia we włączaniu się do ruchu samochodów wjeżdżających na drogę ekspresową. Wnioskujemy, aby wprowadzić ograniczenie prędkości na dojeździe i zjeździe z wiaduktu, ewentualnie odcinkowy pomiar prędkości, do czasu poprawienia uciążliwości akustycznej. Z nie znanych nam przyczyn na etapie projektowania, podejmowania wiążących decyzji (przez wiele państwowych urzędów i podpisów osób decyzyjnych) a potem wykonania drogi S 61 pominięto fakt, że wsie Gostery i Tyszki Nadbory są zamieszkałe i istnieją w rzeczywistości administracyjnej Rzeczypospolitej Polskiej: Identyfikator miejscowości Gostery w systemie SIMC to 0508230, współrzędne GPS wsi Gostery to (21.911389, 52.985000) a Identyfikator miejscowości Tyszki-Nadbory w systemie SIMC to 0508477, współrzędne GPS wsi Tyszki-Nadbory to (21.896111, 52.986389). W Gosterach w 2021 r. zameldowanych było 86 osób a w Tyszkach Nadborach 120 osób. Źródło: <https://www.polskawliczbach.pl/wies>.

Jednym z podstawowych elementów procesu inwestycyjnego jest ochrona środowiska. W pierwszej kolejności, w ramach studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowego, wykonana została karta informacyjna przedsięwzięcia lub raport o oddziaływaniu na środowisko, które są podstawą do uzyskania decyzji środowiskowej. Drugim etapem wykonano koncepcję programową, która jest przygotowywana w oparciu o uzyskaną wcześniej decyzję środowiskową. W ramach prac projektowych powinny być analizowane różne sposoby walki z hałasem – zaczynając od typowania przebiegu drogi (w celu omijania w maksymalnym stopniu terenów zabudowanych), poprzez odpowiednie projektowanie , kończąc na analizowaniu konkretnych rozwiązań technicznych ograniczających hałas drogowy (np. wały ziemne, konstrukcje ziemno-betonowe, ekrany akustyczne, ekrany ziemne). Dziwnym wydaje się nam fakt, że w trakcie tak szczegółowego opracowania przebiegu drogi S 61, wykonania tak zwanego węzła Śniadowo z wiaduktem, przebudową dróg dojazdowych i wojewódzkich nikt nie zauważył, że przebiegać ona będzie przez teren zamieszkały i że będzie generować hałas. Według mieszkańców naszych wsi zasady które warunkuje ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2373) nie zostały prawidłowo zastosowane. Na przykład nikt nie informował ani nie konsultował uwarunkowań środowiskowych, nie odbywał konsultacji społecznych w sprawach ochrony i szkód wywołanych inwestycją na życie mieszkańców a jedynie ograniczono się do negocjacji właścicielskich i wykupu ziemi pod inwestycję. Już na tym etapie mogła zapaść decyzja projektowa i inwestycyjna, że ze względu na poziom przekroczeń hałasu,

usytuowanie zabudowy i warunki terenowe to właśnie ekrany akustyczne są najbardziej optymalnym rozwiązaniem do zastosowania w tej sytuacji. Podobnie na następnym etapie przewidziane jest przeprowadzenie ponownej analizy środowiskowej i wykonywany jest drugi raport o oddziaływaniu na środowisko a zatwierdzenie wskazanych rozwiązań chroniących środowisko przed negatywnym oddziaływaniem drogi jest postanowienie wydawane przez właściwego terytorialnie regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W oparciu o zapisy tego dokumentu, po uzyskaniu decyzji ZRID, realizowana jest inwestycja, w tym ekrany akustyczne. Niestety z tym dokumentem również mieszkańcy nie zostali zapoznani a decyzja nie uwzględniała istniejących od kilku stuleci wsi wraz ich mieszkańcami.

Pominięto zapisy Uchwały Rady Gminy Czerwin Nr. XXXIV/31/2005 z dnia 23 grudnia 2005 r. przyjmującej „ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czerwin” w aspekcie związanym z ochroną wód, gleb, przyrody, powietrza, zabytków czy stanu akustycznego środowiska. W tym miejscowości Gostery i Tyszki Nadbory.

Biorąc pod uwagę poziom przekroczeń, usytuowanie zabudowy, warunki terenowe, będziemy wnioskować do Generalnej Dyrekcji Dróg i Autostrad o zbudowanie zabezpieczeń akustycznych ponieważ naszym zdaniem, są najbardziej optymalnym rozwiązaniem .

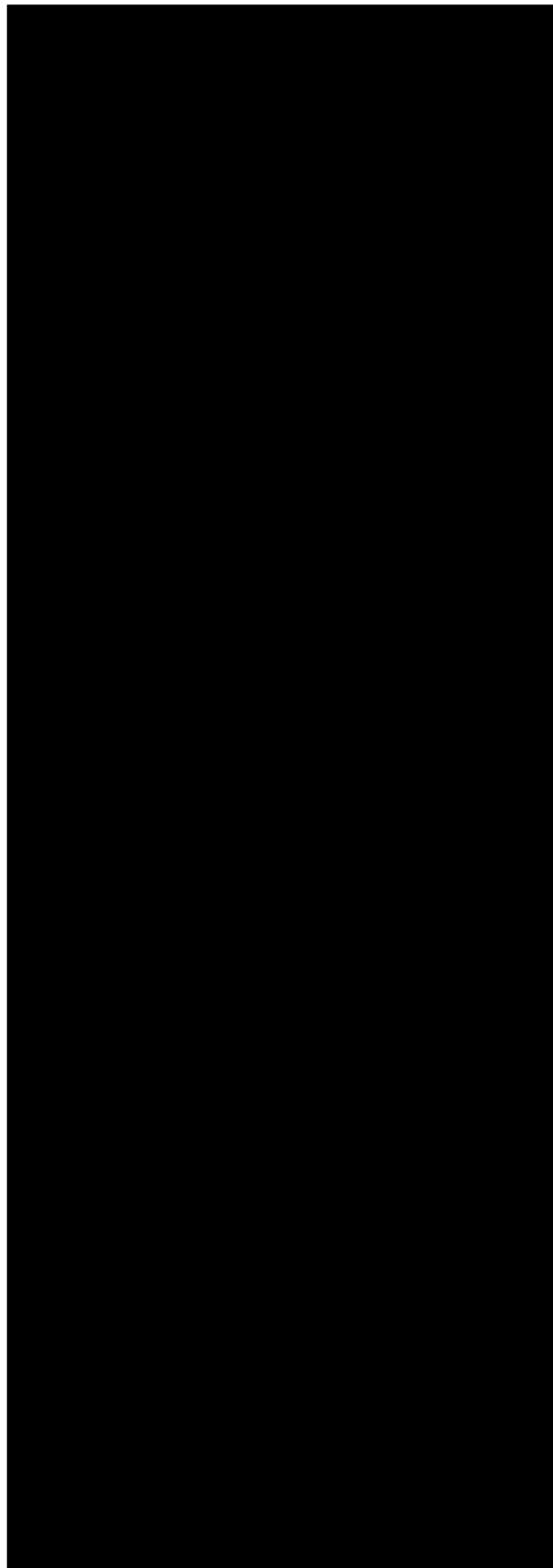
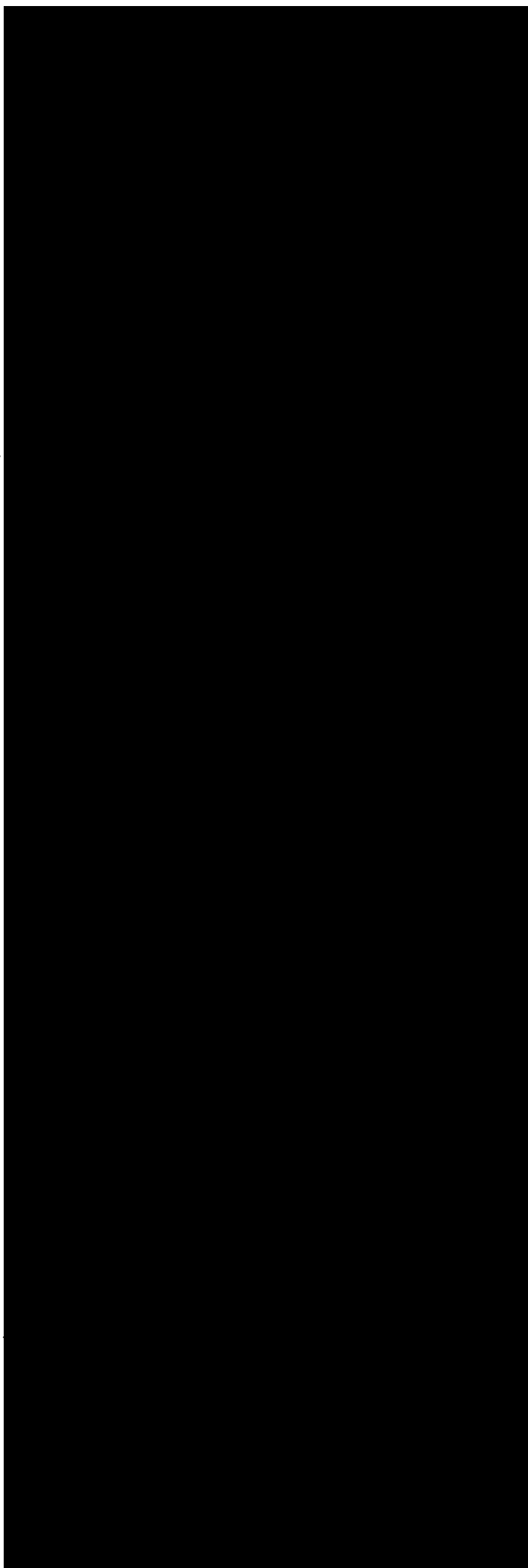
Sytuacja już jest dramatyczna, a obawiamy się o wiele gorszej po ukończeniu całej drogi ekspresowej, będącej w rzeczywistości główną trasą tranzytową z Europy Zachodniej do Litwy, Łotwy, Estonii i Finlandii. Docelowo również do Rosji i Białorusi. GDDKiA jako inwestor nie liczyła się z pierwotnymi ustaleniami, ani ze zdrowiem mieszkańców pomijając na etapie projektu i wykonawstwa zabezpieczenia akustyczne ignorując fakt , że droga przebiega de facto przez miejscowości Gostery i Tyszki Nadbory.

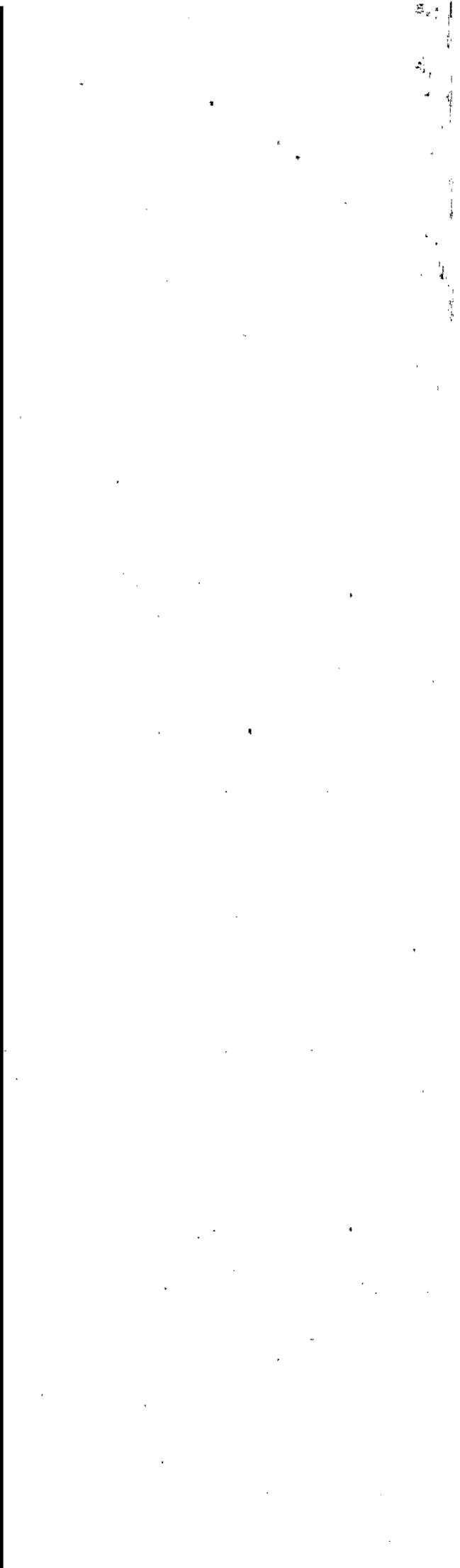
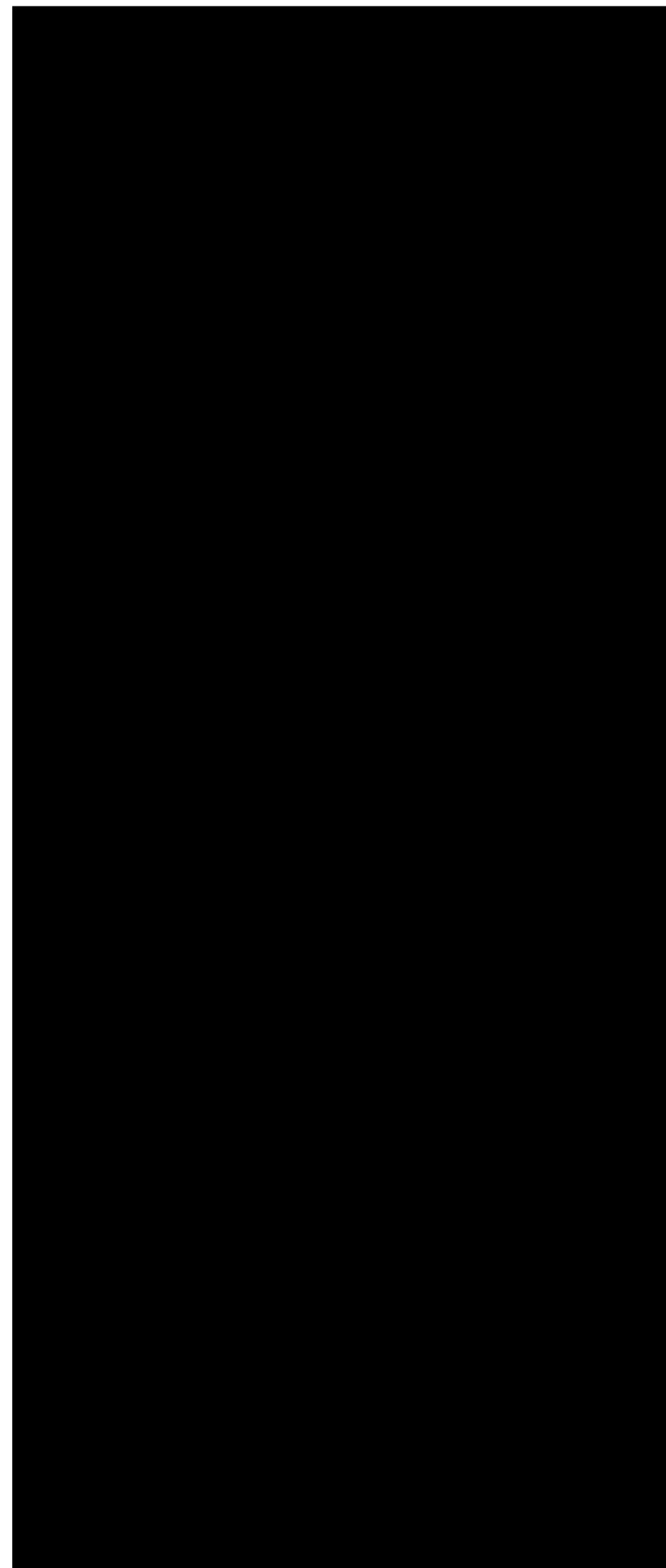
Prosimy i wzywamy Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska do podjęcia PILNYCH działań na rzecz ograniczenia hałasu na wyżej wymienionej trasie.

Z poważaniem,

Mieszkańcy wsi Gostery i Tyszki Nadbory :

Do wiadomości:

- **Pan Marek Sawicki**

Posel na Sejm RP

Biuro Poselskie ul. Wolności 46, 08-300 Sokołów Podlaski

- **Pan Adam Struzik**

Marszałek Województwa Mazowieckiego

ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa

- **Pan Jarosław Waszkiewicz**

Ministerstwo Infrastruktury

Departament Dróg Publicznych ul. Chałubińskiego 4/6, 00-928 Warszawa

- **Ministerstwo Klimatu i Środowiska**

Departament Instrumentów Środowiskowych, ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

- **Departament Higieny Środowiska**

Główny Inspektorat Sanitarny ul. Targowa 65 03-729 Warszawa

- **Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie**

ul. Henryka Sienkiewicza 3, 00-015 Warszawa

- **Powiatowy Inspektor**

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Ostrołęce, ul. Targowa 4, 07-410 Ostrołęka

- **Pan Stanisław Kubel**

Starosta Ostrołęcki

Starostwo Powiatowe w Ostrołęce, pl. gen. J. Bema 5, 07-410 Ostrołęka

- **Pan Grzegorz Długokęcki**

Wójt Gminy Czerwin, Plac Tysiąclecia 1, 07-407 Czerwin

- **Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad**

ul. Wronia 53, 00 - 874 Warszawa

- **Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad**

Oddział Białystok, ul. Zwycięstwa 2, 15-703 Białystok

- **Wydział Transportu i Rozwoju Regionalnego**

Mazowiecki Urząd Wojewódzki, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa